

KATAPULTEFFECT HOOGWERKER

Het katapulteffect van een hoogwerker treedt op wanneer opgeslagen energie of een botsing met de structuur van de hoogwerker een zweepslageffect veroorzaakt, dat door de giek naar het platform gaat.

Hoe dit hoogwerkers beïnvloedt

- Wanneer het platform bekneld raakt of vastzit, kan de bediener het gevoel hebben dat er geen beweging plaatsvindt, maar het kan zijn dat een of meer wielen of stempelvoeten van de grond komen. Wanneer het platform wordt losgelaten, keren wielen of stempelvoeten terug naar de grond en zorgt de opgeslagen energie of traagheid voor een zweepslageffect.
- Zelfs een kleine beweging op grondniveau kan een zweepslageffect creëren dat voldoende is om inzittenden, gereedschappen of ander materialen uit het platform te slingeren.
- Het zweepslageffect kan ook worden veroorzaakt als de hoogwerker wordt geraakt door een ander voertuig, machine of vallend voorwerp.

Hoe dit van invloed is op mensen, materialen en gereedschappen op het platform

- Hoe verder het platform wordt uitgeschoven, hoe groter het zweepslageffect dat voelbaar is op het platform. Dit kan ernstig letsel veroorzaken bij de inzittenden van het platform, zelfs als ze niet van het platform worden geworpen.
- Inzittenden en materialen van het platform kunnen van het platform worden geworpen, vooral als de inzittenden niet de juiste persoonlijke valbeschermingsuitrusting gebruiken.
- Materialen en gereedschappen kunnen uit het platform worden geworpen als ze niet correct zijn vastgemaakt of aangelijnd.
- Elke persoon of elk voorwerp dat van het platform valt, kan letsel bij mensen eronder veroorzaken of eigendommen eronder beschadigen.
- Een inzittende die van het platform wordt geworpen, loopt een groot risico te overlijden of ernstig letsel op te lopen, zelfs als de hoogwerker in de neergelaten positie staat.
- Een inzittende die wordt gekatapulteerd, kan ernstig letsel oplopen of overlijden als hij naar boven of naar buiten wordt geworpen of tegen een obstakel wordt geworpen, of hij kan bekneld raken tussen het platform en een andere constructie.
- Het katapulteffect kan optreden als hoogwerkers worden geraakt door andere apparatuur/voertuigen.

Onthoud: Het katapulteffect kan ook optreden wanneer u in de opbergstand rijdt, dus zorg ervoor dat de inzittenden te allen tijde persoonlijke valbeschermingsuitrusting dragen en met het aangewezen verankeringspunt zijn verbonden. De inzittenden moeten bij gebruik van hoogwerkers met een giek altijd een lichaamsharnas en een instelbaar aanlijnkoord gebruiken, dat zo kort mogelijk is ingesteld.

Het risico minimaliseren

Het katapulteffect kan worden voorkomen als het werk op hoogte goed wordt gepland en er voldoende risicobeheersingsmaatregelen zijn getroffen. Deze kunnen worden onderverdeeld in drie categorieën:

De taak plannen

- Er moeten een grondige risicobeoordeling van de locatie en een reddingsplan aanwezig zijn, die door iedereen die bij de taak betrokken is gelezen en begrepen moet worden, voordat met werkzaamheden wordt begonnen.
- Selecteer de juiste machine voor de taak, zoals aangegeven in de locatiebeoordeling. Zorg ervoor dat het over de juiste functies beschikt om de taak te voltooien en veilig het terrein over te steken.
- Voer voor de start altijd controles uit op de hoogwerker. Als er iets onveilig is, isoleer, tag en rapporteer het aan de juiste persoon.
- Zorg ervoor dat bedieners zijn getraind en vertrouwd zijn met de te gebruiken hoogwerker.
- Bij hoogwerkers met een giek raad IPAF een lichaamsharnas aan met een instelbaar aanlijnkoord, dat zo kort mogelijk is ingesteld. Dit minimaliseert het risico om van het platform te worden geworpen.
- Bevestig het aanlijnkoord aan het verankeringspunt, zoals aangegeven door de fabrikant van de hoogwerker.

Werkomgeving

- Plan en loop de route, let op obstakels, verborgen gevaren, randen en oneffenheden van de grond en kuilen.
- Zorg ervoor dat de ondergrond stevig en voldoende sterk is om het gewicht van de hoogwerker en zijn belading te dragen.
- Houd tijdens het gebruik rekening met de condities van de ondergrond, aangezien deze kunnen veranderen.
- Zorg ervoor dat de hoogwerker voldoende gescheiden is van andere werkgebieden, verkeer en voetgangers.

De hoogwerker bedienen

- Houd te allen tijde toezicht rondom de hoogwerker.
- Als dit tijdens de risicobeoordeling wordt vastgesteld, gebruik dan een banksman of waarnemer om gevaren te identificeren tijdens het besturen van de hoogwerker.
- Wees voorzichtig wanneer u over een oneffen ondergrond rijdt, kies altijd een lagere rijsnelheid en gebruik de proportionele bedieningen soepel en progressief.
- De inzittenden mogen het aanlijnkoord nooit van het verankeringspunt losmaken, tot ze het platform op grondniveau verlaten.
- Voorwerpen die van het platform, van een andere machine of constructie vallen en de hoogwerker raken, kunnen het katapulteffect veroorzaken.

